

Z warsztatów badawczych i doświadczeń klinicznych

HIERARCHIA WARTOŚCI U CZŁONKÓW WSPÓLNOTY ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW

Paweł Bronowski

IV Klinika Psychiatryczna

Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

HIERARCHY OF VALUES AMONG THE MEMBERS OF ALCOHOLICS ANONYMOUS COMMUNITY

ABSTRACT – The issue of values appears more and more frequently in clinical studies. This is due to an assumption that values, their internal coherence, have an effect upon proper functioning and by the same token upon mental health. The importance of values' system is also taken into account in the treatment of addictions. It is thought that the hierarchy of values among addicts is distorted to a considerable degree. This is demonstrated mainly by a discrepancy between values declared as primary, and those pursued in reality.

The aim of this study was to evaluate the structure of values declared by the members of Anonymous Alcoholics Community ($n=44$). To this end the Milton Rokeach Questionnaire of Values was used. Persons from the "AA members", and "AA non members" groups have made the same choices as to the values opening and closing their hierarchies. Among the fundamental values, both groups have placed "family security" at the top, and "life full of excitement" at the bottom of the list. Among the instrumental values, "honesty" was first and "intellectualism" last in the hierarchies of both groups. It was found that the structures of values declared by both groups were different. These differences concerned six of the fundamental, and five of the instrumental values. In the hierarchies declared by the AA Community members, the values related to self-realization, internal harmony, self-control, and self-confidence were rated higher.

Key words: alcohol dependence, Alcoholics Anonymous, values' structure.

WSTĘP

Problematyka wartości coraz częściej pojawia się w badaniach klinicznych. Wiąże się to z założeniem, że wartości, ich wewnętrzna zgodność, wpływają na poprawne funkcjonowanie, a tym samym na zdrowie psychiczne (Maslow, 1964; Dąbrowski, 1979; May, 1973; Horney, 1976; Kępiński, 1977).

Według wywodzącej się z teorii poznawczych koncepcji wartości Miltona Rokeacha wartość „to utrwalone przekonanie, że określony sposób postępowania jest bardziej atrakcyjny niż inne sposoby zachowań oraz inne cele życiowe” (Rokeach, 1973, s.5). Wartości nie są pojedynczymi składowymi psychiki, lecz łączą się w system wartości i postaw. System wartości „to utrwalona organizacja przekonań dotyczących